

Videregående metodekursus: Økonomistyring

Om kurset

uddannelse	Forvaltning / Politik og Administration / Socialvidenskab
aktivitetstype	kandidatkursus
Undervisningssprog	Dansk
Tilmelding	Tilmelding sker via STADS-Selvbetjening indenfor annonceret tilmeldingsperiode, som du kan se på Studieadministrationens hjemmeside. Når du tilmelder dig kurset, skal du være opmærksom på, om der er sammenfald i tidspunktet for kursusafholdelse og eksamen med andre kurser, du har valgt. Uddannelsesplanlægningen tager udgangspunkt i, at det er muligt at gennemføre et anbefalet studieforløb uden overlap. Men omkring valgfrie elementer og studieplaner som går ud over de anbefalede studieforløb, kan der forekomme overlap, alt efter hvilke kurser du vælger. Registration through STADS-Selvbetjening within the announced registration period, as you can see on the Studyadministration homepage. When registering for courses, please be aware of the potential conflicts between courses or exam dates on courses. The planning of course activities at Roskilde University is based on the recommended study programs which do not overlap. However, if you choose optional courses and/or study plans that goes beyond the recommended study programs, an overlap of lectures or exam dates may occur depending on which courses you choose. Ved for få tilmeldte aflyses kurset. In case of too few registrations, the course will be cancelled.
Uddybende beskrivelse	Økonomistyring er en af de mest centrale politiske processer i både stat, regioner og kommuner. Det er derfor nyttigt at have kendskab til de aktører, interesser og strategier, der kommer til udtryk i budgetlægningen og betydningen af forskellige måder at tilrettelægge budgetproces og økonomistyring i offentlige organisationer. Redskabsfaget tilbyder kendskab til konkrete budgetter (fx for Roskilde og Region Sjælland) og økonomiske og politologiske teorier om budgetlægning og økonomistyring i offentlige organisationer. Vi vil desuden diskutere betydningen af de overordnede rammer for offentlig økonomistyring, herunder budgetloven og samspillet mellem staten og de regionale og kommunale interesseorganisationer. Redskabsfaget tilbyder endvidere en teoretisk forståelse af økonomistyring, herunder besparelser, effektiviseringer og omprioriteringer. I denne del af kurset diskuterer vi bl.a., hvordan ressourcer fordeles mellem fagområder og enheder, og hvordan der kan etableres koblinger mellem langsigtede strategiske mål, faglige resultatomål og økonomisk tildeling. Det diskuteres også, hvordan behovet for stram økonomistyring påvirker udbredelsen af nye organisationsmodeller. Redskabsfaget har således til formål at give deltagerne redskaber til at aktivt bidrage til organisationens budgetproces og den løbende økonomistyring. Indenfor budgettering og økonomistyring er der en omfattende brug af IT. Det vil blive berørt i kurset. Der inddrages cases og eksempler fra både stat, regioner og kommuner. Hvis det giver mening og kan arrangeres, vil undervisningen desuden omfatte virksomhedsbesøg
Forventet arbejdsindsats (ECTS-deklaration)	10 dobbeltforelæsninger af 2 timer 20 timer, forberedelse 114 timer, eksamen 1 time; i alt 135 timer
Pensum	Christiansen, P. M. (red.). (2019): Budgetlægning og offentlige udgifter 3.udgave. Hans Reitzel. Hertil litteratur uploadet i moodle til de enkelte kursusgange i alt ca 600 sider
Evaluerings- og feedback former	Feedback på gruppearbejde, midtvejs - og slutevaluering
Eksamensadministration	ISE Studieadministration (ise-studieadministration@ruc.dk)
Aktivitetsansvarlig	Anders Larsen (andersla@ruc.dk)
ECTS	5

- **Viden:**

Viden om akademiske og/eller videnskabeligt baseret praksisrettede metoder, deres anvendelse og relevans på videregående niveau.

- Forståelse for og kritisk refleksion over akademiske og/eller videnskabeligt baseret praksisrettede metoder inden for den samfundsvidenskabelige forskning og dens anvendelser indenfor den studerendes fremtidige profession som fx underviser, projektleder, konsulent, leder eller forsker.
- **Færdigheder:**

Udføre undersøgelser og analysere ved hjælp af akademiske og/eller videnskabeligt baseret praksisrettede metoder.

- Vurdere og vælge metoder inden for den forskningsmæssige og professionelle praksis.
- Formidle og diskutere akademiske og/eller videnskabeligt baseret praksisrettede undersøgelser i en sproglig form, der er korrekt, klar, fagligt præcis, velstruktureret og velargumenteret.
- **Kompetencer:**

Samarbejde med kolleger i anvendelsen af forskellige akademiske og/eller videnskabeligt baseret praksisrettede metoder og analyseformer i forhold til relevante problemstillinger i forskningsmæssige og professionelle kontekster.

- Refleksion over egen læring og ansvar egen faglige udvikling.

Overordnet indhold

- Forskningsmæssige og professionelle præmisser for akademiske og videnskabeligt baseret praksisrettede analyser.
- Fremgangsmåder ved brugen af akademiske og/eller videnskabeligt baseret praksisrettede redskaber i henholdsvis forskningsmæssige og professionelle kontekster.

Type

Valgkursus

Undervisnings- og
arbejdsform

Forelæsninger, øvelser, studenter-præsentationer, peer feedback og diskussioner.

Prøveform (p1)

Individuel skriftlig hjemmeopgave i en selvvalgt problemstilling.

Hjemmeopgaven skal have et omfang på maksimum 26.400 antal tegn inkl. mellemrum. Omfangskravene er inklusive eventuel forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, figurer og andre illustrationer, men eksklusiv eventuelle bilag.

Hjemmeopgaven påbegyndes under kurset. Afleveringstidspunktet vil fremgå af universitetets hjemmeside.

Bedømmelse: 7-trinsskala.
Censur: Ingen.

Omprøveform (p1)

Samme som ordinær eksamen

Eksamenskode(r)

Eksamenskode(r) : U41148

kursusgange:

Hold: 1

Økonomistyring

tidspunkt 12-09-2019 10:15 til
12-09-2019 12:00

forberedelsesnorm ikke valgt

forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt

sted	25.2-035 - auditorie 25 (145)
Ekstern underviser	Bent Greve
Indhold	Budgetlægning og udgiftspolitik Den første undervisningsgang vil indeholde en introduktion til budgetlægning og udgiftsstyring og til budgetlægningens aktører og processer. Vi skal høre om de grundlæggende elementer herunder fx kontoplan og lignende samt vanskeligheder ved anvendelse her og på tværs af kommuner og regioner
Pensum	Peter Munk Christiansen: De politiske budgetter og Thomas Pallesen: Hvad siger teorierne i: Christiansen, P. M. (red.). (2019): Budgetlægning og offentlige udgifter. kap. 1 og 2 pp. 11-67 Blais, A. og S. Dion (1990): 'Are Bureaucrats Budget Maximizers? The Niskanen Model & Its Critics', Polity, 22(4): 655-674.

Økonomistyring

tidspunkt	19-09-2019 10:15 til 19-09-2019 12:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.2-035 - auditorie 25 (145)
Ekstern underviser	Anders Larsen
Indhold	Gennemgang af en lang række budgetteringsmetoder
Pensum	Jens Blom-Hansen og Søren Serritzlev: Hvordan lægges et offentlig budget I: Christiansen, P. M. (red.). (2019): kap 4 s 95-128 Kommunernes Landsforening (2000): Budgetlægningsmetoder. Appendiks til "Nye vinde" Basisbudgettet/det tekniske budget. Marginalbudgettering. Rammebudgettering. Nulbasebudgettering. Blokbudgettering. Temabudgettering. Norm-/taxameterbudgettering. Lønsumsstyring. Valg af budgetlægningsmetode.

Økonomistyring

tidspunkt	26-09-2019 10:15 til 26-09-2019 12:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.2-035 - auditorie 25 (145)
Ekstern underviser	Anders Larsen
Indhold	Ramme, mål og kontraktstyring
Pensum	Kora 2016: Kommunernes Økonomistyring Ibsen Marius (2016): Kommunalreformen og kommunernes interne organisering og styring

Økonomistyring

tidspunkt	03-10-2019 10:15 til 03-10-2019 12:00
forberedelsesnorm	ikke valgt

forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.2-035 - auditorie 25 (145)
Ekstern underviser	Bent Greve
Indhold	Budgetlov og sanktioner - et nyt paradigme for udgiftsstyring? Fra frie kommuner over aftaler til budgetlov med rammestyring og sanktioner. Hvorfor skete forandringerne - og hvordan har det ændret samspillet mellem kommuner og regioner. Skal ses i sammenhæng med 5. gang
Pensum	Budgetlov 2012 Ghin, Eva Moll (2018): Budgetary Reform in Times of Austerity, I Ghin, E. M., Hansen, H.F. & Kristiansen, M. B.: Public Management in Times of Austerity, Routledge, 184-202, 19 s Niels Jørgen Mau Pedersen, 2016: Tendenser i stat-kommuneforholdet efter kommunalreformen- fokus på økonomiaftaler og sanktionssystemet

Økonomistyring

tidspunkt	10-10-2019 10:15 til 10-10-2019 12:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.2-035 - auditorie 25 (145)
Ekstern underviser	Bent Greve
Indhold	Statens økonomiske styring af kommuner og regioner beskrives i forlængelse af gang 4. Der lægges vægt på såvel de formelle styringsveje samt på hvordan det kan have indflydelse på den kommunale budgetlægningstilgang. Dertil hvordan budgetter i praksis kommer til verden og den løbende kontrol heraf.
Pensum	Finansministeriet 2019: aftaler-om-den-kommunale-og-regionale-økonomi-for-2020 (ikke offentliggjort endnu) Søren Serritzlew og Jens Blom Hansen: Budgetlægning i kommuner Management in Denmark of Austerty, p. 92-110 I Ghin, E. M., Hansen, H.F. & Kristiansen, M. B.: Public Management in Times of Austerity, Routledge, 19 s.og regioner i: Christiansen, P. M. (red.). (2019): kap 6 s 174 - 205 Foss-Hansen, H. og Kristiansen, M.B. (2018), Cutback

Økonomistyring

tidspunkt	17-10-2019 10:15 til 17-10-2019 12:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.2-035 - auditorie 25 (145)
Ekstern underviser	Anders Larsen
Indhold	Diskussion og vejledning i forhold til gode og dårlige emner til jeres skriftlige eksamensopgaver over selvvalgt emne evt. Strukturreformen som økonomisk styring
Pensum	Praktiske øvelser. Udgangspunkt tages i eksamensopgaverne, som suppleres, jvf neden for. Men vi diskuterer også de studerendes selvvalgte opgaver, jvf eksamen. Den specialiserede service til børn og unge Man kunne godt tro at kommuner med lave udgifter per elev til folkeskole havde høje udgifter til specialiseret service til børn og unge med særlige behov. Undersøg denne hypotese statistisk ved hjælp af de kommunale nøgletal. Hvad viser tallene mht budgetpræcision og budgetoverholdelse på området(VIVE, 2017) Hvorfor udgør den specialiserede service en særlig udfordring mht budgettering og budgetoverholdelse/

præcision? Hvilke metoder foreslås anvendt for at sikre budgetoverholdelse i forhold til specialiseret service for børn og unge (VIVE, 2017)

Hvis der bliver tid: Strukturreformen kan ses som styring i retning af en mere effektiv kommunestørrelse hvad ved vi om effekten.

Økonomistyring

tidspunkt 24-10-2019 10:15 til
24-10-2019 12:00

forberedelsesnorm ikke valgt

forberedelsesnorm ikke valgt
D-VIP

sted 06.2-007 - teorirum (98)

Ekstern underviser Bent Greve

Indhold Styring af fagligt specialiserede områder Det specialiserede socialområde giver særlige udfordringer i økonomistyringen fordi antallet af borgere der har brug for behandling, deres individuelle behov og variation heri udfordrer såvel budgetlægning som årlig styring af udgiftsudviklingen. Der ses nærmere herpå med udgangspunkt i undersøgelser og holdninger til styring heraf, herunder hvordan styring af udgifter til forskellige leverandører udfordrer området.

Pensum Kora (2018): Styring på det specialiserede børn og unge område

Økonomistyring

tidspunkt 31-10-2019 10:15 til
31-10-2019 12:00

forberedelsesnorm ikke valgt

forberedelsesnorm ikke valgt
D-VIP

sted 25.2-035 - auditorie 25 (145)

Ekstern underviser Anders Larsen

Indhold Kommuner og regioners budgetter er relativt ens, hvorfor?

Pensum Houlberg, K. (2000): 'Udgiftspolitisk isomorfisme. - de danske kommuner i nøgletallenes vold?' Politica (3):262-282. Wildavsky, A & N. Caiden. (1997): The New Politics of the Budgetary Process. New York: Longman, pp. 41-49.

Økonomistyring

tidspunkt 14-11-2019 10:15 til
14-11-2019 12:00

forberedelsesnorm ikke valgt

forberedelsesnorm ikke valgt
D-VIP

sted 25.1-035 - teori 25.1 (98)

Ekstern underviser	Formand for sundhedsudvalget Region Hovedstaden og formand for Danske Regioners Sundhedsudvalg Karin Friis Bach (RV) og Analysekonsulent/ekstern lektor Nikolaj Christensen fra Københavns Kommune og Anders Larsen
Indhold	I Region Hovedstaden arbejder man med at finde en ny styringsform, som kan afløse DRG-afregningen. Der er et midlertidigt politisk udvalg, som Karin er formand for. Karin vil fortælle om spekulationer og aha-oplevelser undervejs i processen. Indtil videre er processen endt med et dokument (se nedenfor), som har været i høring hen over sommeren. Det skal politisk behandles de næste par måneder. Som formand for sundhedsudvalget både i Danske Regioner og Region København har Karin arbejdet med økonomistyring. I forhold til sygehusene er man gået bort fra afregning efter DRG, og har i stedet indført "værdibaseret styring". I Københavns Kommune arbejder man på socialområdet med at optimere økonomistyringen så den bliver mere efterspørgselsstyret ift. borgerens behov. Nikolaj arbejder bl.a. med fordele og ulemper ved det der kaldes aktivitetsbaseret økonomistyring (BUM) versus rammebudgettering. Oplægget har tråde til offentlig økonomi og regulering, hvor Nikolaj arbejder ift. optimal markedsstyring overfor markedsfejl, men vil også omhandle krydsfeltet mellem administration, politisk betjening og interessevaretagelse.
Pensum	https://www.regionh.dk/politik/hoeringer/tidligere-hoeringer/Sider/Hoering-af-forslag-til-model-for-vaerdibaseret-styring-af-sundhedsvaesenet-i-Region-Hovedstaden.aspx .

Økonomistyring

tidspunkt	21-11-2019 10:15 til 21-11-2019 12:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser	Ole Helby Petersen (olehp@ruc.dk)
Ekstern underviser	Ole Helby
Indhold	Budgetlægningsprocessen i den danske stat og i kommunerne og regionerne. Hvilke processer bruges, fx mht budgetseminar og borgerinddragelse. Vi skal bl.a. diskutere de hensyn, der kan ligge bag tilrettelæggelsen af budgetprocessen
Pensum	Lotte Jensen et.al: Statens budget – processer rammer og aktører i: Christiansen, P. M. (red.). (2019): Budgetlægning og offentlige udgifter. a, kap. 5, pp. 129-174

Økonomistyring - Eksamensopgave aflevering

tidspunkt	06-01-2020 10:00 til 06-01-2020 10:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt

Økonomistyring - Eksamensopgave Gen-aflevering

tidspunkt	28-02-2020 10:00 til 28-02-2020 10:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt